

Bolag borrar efter uran utan tillstånd

Hur kan uranbörning och uranbrytning påverka miljön vid Dalfors? Börningar pågår norr om Dalfors för närvarande. FOTO CHARLOTTE THEGE

[Rättvik] 2/29/2008 5:50:00 AM

Göte Bohman, Folkkampanjen mot kärnkraft-kärnvapen kunde igår kväll på ett möte i Dalfors bystuga berätta att Mineralbolaget, som nu borrar efter uran i området, saknar tillstånd att göra detta enligt lag om kärnteknisk verksamhet.

DD har tidigare skrivit om oklarheterna vad gäller tillstånden för börning efter uran. Det är SKI, Statens kärnkraftsinspektion, som utfärdar sådana tillstånd och gäller för ämne med större halt än 200 gram naturligt uran per ton.

- Vilka halter som finns i Lorttjärnarna föreligger ännu inte men block på Majsaberget, Nianfors, där bolaget också skall borra, innehåller upp till 1,3 kg per ton, menar Bohman.

Tillstånd 1

Det undersökningstillstånd som Bergsstaten utfärdat för Lorttjärnarna i Rättvik och Majsaberget anger också i klartext: "Särskilt tillstånd krävs för att ta befattning med kärnämnen enligt lagen (1984:3) och förordningen (1984:14) om kärnteknisk verksamhet".

- Vare sig Mineralbolaget eller något annat bolag som sysslar med uranprospektering har sökt detta tillstånd enligt registratören hos SKI. Det är endast två veckor sedan Länsstämningen Östersund avslöjade något liknande. Då gällde överträdelsen tillstånd enligt Strålskyddslagen att hantera radioaktiva ämnen.

- Tillståndsnivån i det fallet gäller redan från 80 gram per ton.

- Den myndighet som hanterar strålskydd är SSI, Statens strålskyddsinstitut.

- Myndigheten uppmärksammade problemet under förra året och skickade i november en uppmaning till berörda bolag att söka tillstånd.

Tillstånd 2

Endast fyra bolag sökte varav Mineralbolaget var ett. De fick sitt tillstånd för en vecka sedan.

- Men de har borrar i Lorttjärnarna sedan början av året. Normalt i en tillståndsgivning får man vänta med start till dess tillståndet är klart.

Mineralbolaget har under mellantiden visat tydlig oaktsamhet i och med att de lagrat borrhärdar i en arbetslokal vilket står i strid med SSI:s bara tre månader gamla praktiska riktlinjer.

Borrningar efter uran i Sverige förekom på 1970- och 1980 talet. Höga uranpriser har satt fart på verksamheten igen. Över 200 undersökningstillstånd har beviljats till mer än 20 bolag.

- Mot bakgrund av detta är det anmärkningsvärt att endast fyra företag sökt tillstånd enligt strålskyddslagen och inget enda enligt lag om kärnteknisk verksamhet. Respekten för lagar och förordningar eroderar om denna verksamhet får fortgå opåtalat från de statliga myndigheterna, menar Göte Bohman från Hudiksvall.

Vid gårdagens möte informerade han förutom om detta även om världens uranbehov, hur man utvinner uran, restprodukter och dess farlighet samt hur närområdet, Dalforsån och Oreälven, kan komma att drabbas.

BENGT OLDHAMMER

bengt.oldhammer

@daladem.se